

POPE SE NA SMOKVU

31. nedjelja kroz godinu, C

Zakej je bio nadcarinik. Carinici nisu vršili svoju službu samo na granicama; oni su također bili poreznici i ovrhovitelji. U ona vremena kontrola državnih službenika bila je gotovo nepoznata, država se samo brinula da ona dobije ono što joj pripada ne mareći koliko će pri tom neki službenik staviti u svoj džep. U Palestini su carinici bili dvostruko omraženi. Kao prvo to su najčešće bili „gulikože“, bezdušni ljudi koji su se bogatili na račun siromaha, a k tome su bili i „prodane duše“, sluge osvajača Rimljana. Možemo zamisliti kako se zbilo ovo sa Zakejem: on nije bio običan carinik, nego nadcarinik. A da netko ne bi pomislio da je Zakej bio jedan od rijetkih poštenih carinika, evanđelista Luka precizira: „bijaše on nadcarinik, i to bogat“. Možemo samo zamisliti kako su ga gledali ostali Židovi. Zato je Zakeju je bilo savršeno jasno da ga njegov narod odbacuje kao izdajicu i nepravednika, te nije niti pomišljao da bi se on smio približiti Isus kao i ostali. Zakej je bio čuo da je Isus Božji čovjek, čudotvorac, pa je htio barem vidjeti tko je to Isus, kad već drugo nije mogao. Zato se popeo na smokvu. Tako je mogao Isusa vidjeti a u isto vrijeme izbjeći negodovanje i porugu ostalih. Naravno, Zakej nije mogao ni pomisliti da bi se Isus, prorok i pravednik, mogao obratiti njemu, toliko omraženom grešniku. i gle čuda! Isus se zaustavlja i obraća se Zakeju, štoviše želi kod njega doći na objed. Pomislimo, Zakej se nije usudio ni obratiti se Isusu, nije mu palo na pamet da ga pozove u svoju kuću, a ono: Isus to sve čini umjesto njega!

Evo, to je prva radosna poruka današnjega evanđelja. Ta što je to Zakej pokazao. Osjetio je neki nemir u sebi zbog svojih grijeha i htio tek izdaleka vidjeti Isusa u prolazu. Popeo se na smokvu. Rekli bismo, niti se ponizio, niti se posipao pepelom, a nije se baš ni uznojio penjući se na smokvu – ta nije smokva slavonski hrast! I gle, na toliko malo dobre volje Isus odgovara s tolikom velikodušnošću. Upravo to i nama danas Isus govori. Zapravo, nije teško obratiti se, uopće nije strašno promijeniti neku svoju lošu naviku. Na primjer. U zavadi si s nekim tko bi ti zapravo trebao biti blizak. Zar misliš da je stvarno veliki napor nazvati čovjeka telefonom i pozvati ga na kavu, gdje bi ste kao ljudi mogli riješiti poteškoće? Možda on to baš i očekuje. Ili: zar je stvarno veliki problem prestati opijati se, prestati piti? Toliki su i tome uspjeli. Zar je stvarno nemoguća misija posvetiti se više obitelji, imati vremena i živaca za svoje najbliže? Zar stvarno ne bismo mogli malo vremena posvetiti molitvi? Bitan je naš prvi korak, naša stvarna želja. Bog će ostalo učiniti. Baš kao kod Zakeja.

Nakon što je Isus rekao Zakeju da siđe sa smokve jer želi doći u njegovu kuću, evanđelje o Zakeju veli: „On žurno siđe i primi ga sav radostan“. Radost. To je oznaka susreta čovjeka s Bogom. Kad čovjek stvarno susretne Boga, onda je to radost. Samo površan čovjek misli da Bog naređuje, uzima, da nas izuzima od životne radosti. Susresti Boga, imati po njegovoj milosti očišćenu savjest, to je mir i to je radost. Naravno, jer od Boga je sve, svaki dobar dar. Naći Boga znači dospjeti do svoga izvora.

To je radosna poruka za nas. Obmana je vjerovati da nam je teško i mračno u službi Bogu. To je varka napasnika. Služiti Bogu, biti uz Boga, hoditi njegovim putovima – uza sve poteškoće! – izvor je mira i radosti, mira i prave radosti koju ovaj svijet ne može dati. Upravo kako nadahnuto veli sveti pisac u jednom psalmu: „Zaista, jedan je dan u dvorima tvojim bolji od tisuću drugih. Volim biti na pragu Doma Boga svoga nego boraviti u šatorima grešnika (Ps 84,11).

Isusov dolazak u Zakejevu kuću urodio je plodom. Zakej se obratio. Usred gozbe on ustaje i govori: „Gospodine, polovicu svoga imanja dajem siromasima! I ako sam koga u čemu prevario, vraćam četverostruko.“ Evo što čini Božja ljubav kada naiđe na spremno srce! Isus ga nije pitao što je on prije radio, nije od njega tražio javnu ispovijed ni poniženje. Pokazao mu je naklonost. došao je u njegovu kuću, a sve je ostalo plod Zakejeva obraćenja i Božje milosti. To je i naš put. Uvijek iznova valja nam se obraćati. Obraćati od svoje lijenosti, netrpeljivosti, sebičnosti, od svoje navezanosti na zemaljske probitke. Uvijek iznova trebamo otkrivati u sebi one strane koje nas udaljavaju od Boga. I onda, pozovemo li Isusa u svoje srce, zaželimo li od srca da nas on izliječi, on će to i učiniti. Samo, trebamo biti kao Zakej. Tražiti pomoć. Tražiti Isusa. Budemo li – na svoju nesreću – uvjereni kako smo dobri i savršeni, kako nam onda Isus može pomoći. Ali zato, danas pred nama stoji lik poniznog grešnika Zakeja koji se obratio a još više gledamo u lik Isusa koje se ne želi opterećivati našim prošlim grijesima, nego uvijek prihvaća našu dobru volju, naše obraćenje i našu duboku želju da idemo putem evanđelja. A evanđelje – naravno – to je čista radost. Tu radost i to veselje neka nam Gospodin svima podari.

Zvonko Pažin